

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0211U013100

Державний реєстраційний номер: 0111U008517

Відкрита

Дата реєстрації: 23-12-2011

1. Етапи виконання

Номер етапу: 1

Назва етапу: Полив'яний посуд Південно-Східного Криму в системі керамічного виробництва середньовічного Причорномор'я

Початок етапу: 07-2011

Закінчення етапу: 12-2011

Вид звітнього документа: Проміжний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Кримська філія Інституту археології НАН України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 20681500

Підпорядкованість: Національна академія наук України

Адреса: 95007, Крим, м. Симферополь, вул. Ялтинська, 2

Телефон: (0652)549116

E-mail: archaro@ukrpost.net

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 37471818

Адреса: 01601, м. Київ, бульвар Тараса Шевченка, 16

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

Телефон: (044)2463930

E-mail: email@dffd.gov.ua

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 6541030

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Полив'яний посуд Південно-Східного Криму в системі керамічного виробництва середньовічного Причорномор'я

Назва роботи (англ)

Glazed ceramics from eastern-southern Crimea in the system of ceramic production in Medieval Black Sea region

Реферат (укр)

У 2011 р. проведено відбір зразків середньовічної полив'яної кераміки Південно-Східного Криму і суміжних територій (Візантії, Балкан, Середземномор'я, Закавказзя) з колекцій розкопок в Криму, в місті Каффі, і провести першу серію спектральних аналізів глазурей і петрографічних аналізів формувальних мас зазначених зразків. На першому етапі основну увагу приділили зразкам XIV-XV ст. часу появи і розквіту виробництва полив'яної червоноглиняної кераміки в Криму. С.Г. Бочаров провадив візуальне дослідження зразків, їхнє попереднє сортування і атрибуцію, робив їхній науковий опис, здійснювати фотофіксацію, Н.А. Шевченко (старший науковий співробітник Відділу фізико-хімічних досліджень Національного науково-дослідного реставраційного центру України) провела серію рентгено-флюорисцентних аналізів глазурей і підготувати попередній аналітичний огляд результатів. Всі завдання, поставлені в проекті на 2011 р., виконані. Отримані результати аналізу 56 зразків, експертна оцінка яких дозволяє зробити висновки. Проаналізовані зразки відносилися до класу високосвинцевистих глазурей, у складі яких виділяються 2 групи за концентрацією цього компонента, причому чисельно переважають зразки з відносно меншою концентрацією оксиду свинцю (з коефіцієнтом $Q = \text{PbO}/\text{SiO}_2$ в інтервалі від 1,0 до 2,0). Меншу за чисельністю групу становлять глазурі з найвищою концентрацією оксиду свинцю (з коефіцієнтом $Q > 2,0$). Барвниками свинцевих глазурей кераміки східнокримського походження були оксиди міді (для отримання зеленого кольору) і заліза (для досягнення коричневого або жовтого кольору, залежно від концентрації). Блідо-жовтий або блідо-зеленуватий відтінок глазури (на нефарбованих ділянках) був результатом високосвинцевистого складу глазурі, коли сама концентрація оксиду свинцю впливає на забарвлення глазурі. Намічаються і інші критерії для поділу досліджуваної групи як за хронологією, так і за якістю сировини, що використовувалася.

Реферат (англ)

In 2011 all complex of a necessary spade works for project performance has been done - studying of archival materials, acquaintance with really existed funds of museums and of archaeological expeditions, storing (constantly or temporarily) interesting samples of glazed medieval ceramics; selection, the scientific description and photo of the samples, intended for the further analytical research. The program of analytical researches has been started. According to this program, in 2011 there has been begun carrying out of series of microscopic X-ray fluorescence analysis of glazes and the petrographic analysis of forming weights (corks). From the series started in manufacture results of the analysis of 56 samples are receive, expert estimation of these results allows to draw preliminary conclusions. The analyzed samples belonged to the class of high-leaded glazes, that consist of 2 groups on concentration of lead oxide, and samples with rather smaller concentration of lead oxide (with factor $Q = \text{PbO}/\text{SiO}_2$ in the range from 1,0 to 2,0) numerically prevail. The smaller group is made glazes with the highest concentration of lead oxide (with factor $Q > 2,0$). Dyes of lead glazes of East Crimean ceramics were copper oxide (for reception of green color) and iron (for achievement of brown or yellow color, depending on its concentration). The pale-yellowish or pale-greenish shade of glaze (on unpainted sites) is the result of high-leaded composition of glaze, i.e. concentration of lead oxide, influenced on glaze color. Other criteria for division of investigated group both on chronology, and on quality of used raw materials are supposed also. However differences between the separate produced centers in East Crimean group (the cities of Kaffa, Soldajja, Solhat - present Feodosiya, Sudak, Stari Krim) it was not possible while to reveal. Probably, they will be shown after reception of results of the analysis of all series of the samples started in manufacture.

Індекс УДК: 902(4/9), 902

Коди тематичних рубрик НТІ: 03.41.91

6. Науково-технічна продукція (НТП)

7. Бібліографічний опис

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 20

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Керівник організації:

Чабай Віктор Петрович

Керівники роботи:

Бочаров Сергій Геннадійович

Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ

Юрченко Т.А.